

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ
СОЦИАЛЕН ФОНД
ЕВРОПЕЙСКИ ФОНД
ЗА РЕГИОНАЛНО РАЗВИТИЕ

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
НАУКА И ОБРАЗОВАНИЕ ЗА
ИНТЕЛИГЕНТЕН РАСТЕЖ

КН.НОИР.3.10.6.291118 – окончателен

**ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ „ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА „НАУКА И
ОБРАЗОВАНИЕ ЗА ИНТЕЛИГЕНТЕН РАСТЕЖ“**

**ПЛАН ЗА ОЦЕНКА
НА
ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
„НАУКА И ОБРАЗОВАНИЕ ЗА
ИНТЕЛИГЕНТЕН РАСТЕЖ“
2014 – 2020 г.**

АВГУСТ, 2017 г.

Актуализирана версия 29.11.2018 г.

КН.НОИР.3.10.6.291118 – окончателен

СЪДЪРЖАНИЕ

1.	ВЪВЕДЕНИЕ	4
1.1.	НОРМАТИВНА РАМКА ЗА ИЗГОТВЯНЕ НА ПЛАНА ЗА ОЦЕНКА	4
1.2.	ЦЕЛИ И ЗАДАЧИ НА ПЛАНА ЗА ОЦЕНКА	6
2.	СИСТЕМА ЗА ОЦЕНКА НА ОП НОИР	6
2.1.	ОПРЕДЕЛЕНИЕ ЗА ОЦЕНКА	6
2.2.	ВИДОВЕ ОЦЕНКИ	7
2.2.1.	ПРЕДВАРИТЕЛНА (EX-ANTE) ОЦЕНКА	7
2.2.2.	ОЦЕНКИ ПО ВРЕМЕ НА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ПРОГРАМАТА (ТЕКУЩИ ОЦЕНКИ)	7
2.2.3.	ПОСЛЕДВАЩА (EX-POST) ОЦЕНКА	8
2.2.4.	ПРЕДВАРИТЕЛНА ОЦЕНКА НА ОПЕРАТИВНАТА ПРОГРАМА ЗА НАУКА И ОБРАЗОВАНИЕ ЗА ПЕРИОД 2021-2027 И EX-ANTE ОЦЕНКА ЗА ФИНАНСОВИ ИНСТРУМЕНТИ	9
2.3.	СТРУКТУРИ ЗА УПРАВЛЕНИЕ И КООРДИНАЦИЯ НА ПЛАНА И ДЕЙНОСТИТЕ ЗА ОЦЕНКА	9
2.3.1.	ЕВРОПЕЙСКА КОМИСИЯ	10
2.3.2.	КОМИТЕТ ЗА НАБЛЮДЕНИЕ НА ОП НОИР	10
2.3.3.	УПРАВЛЯВАЩ ОРГАН НА ОП НОИР	10
2.3.4.	ВЪНШНИ ОЦЕНИТЕЛИ	12
2.3.5.	ОСИГУРЯВАНЕ НА СТАТИСТИЧЕСКИ ДАННИ	17
2.3.6.	ИЗГРАЖДАНЕ НА КАПАЦИТЕТ ЗА ОЦЕНКА	19
3.	УПРАВЛЕНИЕ НА ОЦЕНКАТА НА ОП НОИР	19
3.1.	ПЛАНИРАНЕ И ОРГАНИЗАЦИЯ НА ПРОЦЕСА НА ОЦЕНКА	20
3.2.	БЮДЖЕТ	20
3.3.	МЕТОДИ ЗА ПРОВЕЖДАНЕ НА ОЦЕНКИТЕ	24
3.4.	КРИТЕРИИ ЗА ОЦЕНКА	24
3.5.	ДОКЛАДИ ЗА РЕЗУЛТАТИТЕ ОТ ОЦЕНКИТЕ	24
3.6.	РАЗПРОСТРАНЕНИЕ НА РЕЗУЛТАТИТЕ ОТ ОЦЕНКАТА	25
4.	ОСНОВНИ ВЪПРОСИ, НА КОИТО ТРЯБВА ДА ОТГОВОРЯТ ОЦЕНКИТЕ	27

КН.НОИР.3.10.6.291118 – окончателен

Използвани съкращения

БВП – Брутен вътрешен продукт

БФП – Безвъзмездна финансова помощ

ИА ОПНОИР – Изпълнителна агенция „Оперативна програма „Наука и образование за интелигентен растеж“

ЕК – Европейска комисия

ЕС – Европейски съюз

ЕСИФ – Европейските структурни и инвестиционни фондове

ЕСФ – Европейски социален фонд

ЕФРР – Европейски фонд за регионално развитие

ЗОП – Закон за обществените поръчки

ИП – Инвестиционен приоритет

ИСУН 2020 – Информационна система за управление и наблюдение на Структурните инструменти на ЕС в България за периода 2014 – 2020 г.

КН – Комитет за наблюдение

МОН – Министерство на образованието и науката

НИРД – Научно-изследователска и развойна дейност

НСИ – Национален статистически институт

ОП – Оперативна програма

ОП НОИР – Оперативна програма „Наука и образование за интелигентен растеж“
2014 – 2020

СП – Споразумение за партньорство

ПО – Приоритетна ос

УО – Управляващ орган

ЦКЗ – Централно координационно звено

КН.НОИР.3.10.6.291118 – окончателен

1. ВЪВЕДЕНИЕ

Оперативна програма „Наука и образование за интелигентен растеж“ 2014 – 2020 г. (ОП НОИР) си поставя две основни задачи:

- Да бъде сред ключовите инструменти за постигане на целите, приети от Република България в рамките на Стратегията „Европа 2020“ (достигане на 1,5 % от БВП, инвестирани в НИРД; дял от 36 % от населението на възраст между 30 и 34 г. с висше образование; намаляване на дела на преждевременно напусналите училище до 11 %; намаляване на броя на живеещите в бедност с 260 000; и увеличаване на заетостта до 76 %);
- Да служи като ефикасно средство за прилагане на политики по сближаване, съгласно дневния ред на национално и общностно равнище.

ОП НОИР се финансира от Европейския социален фонд (ЕСФ), Европейския фонд за регионално развитие (ЕФРР) и от националния бюджет. Програмата отговаря на препоръките за принос за изпълнението на стратегията „Европа 2020“ на Европейския съюз за интелигентен, устойчив и приобщаващ растеж и за постигането на икономическо, социално и териториално сближаване.

Оперативна програма „Наука и образование за интелигентен растеж“ има хоризонтален обхват и нейната стратегически цели са:

- Засилване на научноизследователската дейност, развойната дейност в областта на технологиите и иновациите;
- Инвестиции в образование, обучение и професионално обучение за придобиване на умения и учене през целия живот;
- Равен достъп до качествено образование;
- Насърчаване на социалното приобщаване, борба с бедността и всяка форма на дискриминация.

1.1. Нормативна рамка за изготвяне на плана за оценка

В съответствие с принципите на чл. 56 и въз основа на чл. 114 (1) от Регламент (ЕС) № 1303/2013, държавите-членки съставят план за оценка и гарантират, че е налице подходящ капацитет за нейното провеждане. Планът за оценка е инструмент за планиране на оценките на ОП НОИР на ниво програма, който описва и планира видовете оценки, които ще бъдат проведени през периода на изпълнение на Оперативната програма – 2014 – 2023 г. и се отнася единствено за ОП НОИР. Планът за оценка се изготвя от Управляващия орган (УО) на ОП НОИР.

Необходимостта и процедурите за провеждането на оценки на оперативните програми и общите правила за тях са описани в следните документи:

- Регламент (ЕС) № 1301/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 17 декември 2013 година относно Европейския фонд за регионално развитие и

КН.НОИР.3.10.6.291118 – окончателен

специални разпоредби по отношение на целта „Инвестиции за растеж и работни места“, и за отмяна на Регламент (ЕО) № 1080/2006;

- Регламент (ЕС) № 1303/2013 на Европейския парламент и на съвета от 17 декември 2013 г. за определяне на общоприложими разпоредби за Европейския фонд за регионално развитие, Европейския социален фонд, Кохезионния фонд, Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони и Европейския фонд за морско дело и рибарство и за определяне на общи разпоредби за Европейския фонд за регионално развитие, Европейския социален фонд, Кохезионния фонд и Европейския фонд за морско дело и рибарство, и за отмяна на Регламент (ЕО) № 1083/2006 на Съвета;
- Регламент (ЕС) № 1304/2013 на Европейския парламент и на съвета от 17 декември 2013 г. относно Европейския социален фонд и за отмяна на Регламент (ЕО) № 1081/2006 на Съвета;
- Делегиран регламент (ЕС) № 240/2014 на Комисията от 7 януари 2014 година относно Европейски кодекс на поведение за партньорство в рамките на европейските структурни и инвестиционни фондове;
- Регламент за изпълнение (ЕС) № 1011/2014 на Комисията от 22 септември 2014 година за определяне на подробни правила за прилагането на Регламент (ЕС) № 1303/2013 на Европейския парламент и на Съвета по отношение на образците за предоставяне на определена информация на Комисията и подробни правила за обмен на информация между бенефициерите и управляващите органи, сертифициращите органи, одитните органи и междинните звена;
- Регламент за изпълнение (ЕС) 2015/207 на Комисията от 20 януари 2015 година за определяне на подробни правила за прилагането на Регламент (ЕС) № 1303/2013 на Европейския парламент и на Съвета по отношение на образците за доклад за напредъка, представяне на информация относно голям проект, съвместен план за действие, доклади за изпълнението по цел „Инвестиции за растеж и работни места“, декларация за управлението, одитна стратегия, одитно становище и годишен контролен доклад, както и методология за анализ на разходите и ползите и, в съответствие с Регламент (ЕС) № 1299/2013 на Европейския парламент и на Съвета, по отношение на образца на доклади за изпълнението по цел „Европейско териториално сътрудничество“;
- Постановление № 79 на Министерски съвет от 10.04.2014 г. за създаване на комитети за наблюдение на Споразумението за партньорство на Република България и на програмите, съфинансирани от Европейските структурни и инвестиционни фондове, за програмен период 2014 – 2020 г.;
- Ръководство на ЕК за Плановите за оценка, Техническо задание за Оценки на въздействието, Ръководство за управление на качеството на външните оценки (февруари 2015 г.);
- Ръководство на ЕК за мониторинг и оценка на европейската кохезионна политика – (юни 2015 г.);

КН.НОИР.3.10.6.291118 – окончателен

- Оценка на качеството на плановете за оценка: структуриран образец (юни 2015 г.).

1.2. Цели и задачи на плана за оценка

Планът за оценка определя основните изисквания и мерки, които трябва да бъдат постигнати по време на целия процес на оценката. В него са описани организацията и последователността на оценките, както и функциите на участващите страни в процеса на оценка – ЕК, ЦКЗ, КН, УО, НСИ.

Главната цел на Плана е да осигури необходимите условия за планиране и извършване на оценки с високо качество през целия програмен период и да гарантира ефективното им използване като инструмент за управление на ОП НОИР през целия период на изпълнение на програмата. Планът дава възможност на УО да проявява гъвкавост при определяне на областите, където би имало необходимост от оценки, както и техния тематичен обхват и времевата рамка за изпълнението им.

Конкретните цели в плана за оценка са съсредоточени в няколко важни аспекта:

- ✓ определяне на степента на постигане на стратегическите цели на Програмата;
- ✓ подобряване на качеството на изпълнение на програмата;
- ✓ обобщаване и анализиране на информация за ефективността, ефикасността и въздействието на програмата;
- ✓ идентифициране на приноса на ОП НОИР към постигането на цели, заложиени в европейските и националните стратегически документи;
- ✓ повишаване на капацитета за управление на Програмата;
- ✓ укрепване на системата за нейното изпълнение;
- ✓ отговаряне на потребностите на бенефициентите;
- ✓ подпомагане на процеса на вземане на решения в УО;
- ✓ успешно усвояване на средствата от Европейските структурни и инвестиционни фондове (ЕСИФ).

Всички предвидени в плана оценки ще се финансират със средства от Приоритетна ос 4 „Техническа помощ“ на ОП НОИР.

2. СИСТЕМА ЗА ОЦЕНКА НА ОП НОИР

2.1. Определение за оценка

Оценките представляват количествен и качествен анализ, чрез който се определят степента на изпълнение на целите и ефективността на приоритетни оси, ефикасността на разходваните средства, ефекта на въздействието и устойчивостта на резултатите от ОП НОИР 2014 – 2020. Оценката трябва да предоставя надеждна и полезна информация по

КН.НОИР.3.10.6.291118 – окончателен

оценяваните теми, като търси промените, свързани с резултата, ефективността, ефикасността и въздействието пряко свързани с ОП.

2.2. Видове оценки

В съответствие с чл. 54-57 на Регламент (ЕС) № 1303/2013, оценките на ОП НОИР **се извършват преди, по време и след края на** периода на изпълнението на Програмата. В зависимост от това, те се разделят на:

1. Предварителна (ex-ante) оценка (преди началото на изпълнението);
2. Оценки по време на периода на изпълнението на Програмата (текущи оценки);
3. Последваща (ex-post) оценка (пълна оценка след приключване на периода на изпълнението на Програмата). Съгласно чл. 57 на Регламент (ЕС) № 1303/2013 тя трябва да е завършена до 31.12.2024 г.

Съгласно изискванията на чл. 54 (1) на Регламент (ЕС) № 1303/2013, оценките залегнали в плана ще включват оценка на въздействието, ефективността и ефикасността на ОП НОИР.

2.2.1. Предварителна (ex-ante) оценка

В съответствие с чл. 55 на Регламент (ЕС) 1303/2013 през 2014 г. е извършена предварителна оценка на ОП НОИР. Тя има за цел да оптимизира разпределението на средствата по Програмата и да подобри качеството на програмирането.

Вследствие на предварителната оценка и отчитане на препоръките на екипа от външни оценители, програмата е подобрена и допълнена. Също така е направено реструктуриране на документа с цел осигуряване на покритие на всички теми, отговарящи на стратегическите и специфични цели на Стратегията „Европа 2020“, ЕСФ и ЕФРР. Пълният доклад на външните оценители може да бъде намерен на интернет страницата на УО на ОП НОИР, както и на адреса на Единния информационен портал за обща информация за управлението на Структурните фондове и Кохезионния фонд на ЕС в Република България:

<http://sf.mon.bg/?go=page&pageId=20>

<http://archive.eufunds.bg/bg/page/985>

2.2.2. Оценки по време на изпълнението на Програмата (Текущи оценки)

Според разпоредбите на чл. 56 на Регламент (ЕС) № 1303/2013 държавите-членки носят отговорност за оценката на оперативните програми, както и предприемането на корективни мерки в случай на възникване на проблеми. През периода на изпълнение на Програмата, УО на ОП НОИР ще извършва текущи оценки в съответствие с необходимостта от подобряване на качеството на ОП и/или на отделни нейни приоритетни оси, специфични цели или процедури, както и от осигуряване на ефективността, въздействието, устойчивостта и съответствието на помощта, предоставяна от ЕСФ и ЕФРР, и изпълнението на Оперативната програма.

Текущите оценки ще се провеждат в съответствие с дейностите, предвидени в този план. Резултатите от проведените оценки ще бъдат включвани в годишните доклади

КН.НОИР.3.10.6.291118 – окончателен

за изпълнението на ОП НОИР и ще бъдат предоставяни на Комитета за наблюдение. При провеждането на текущите оценки ще се обръща специално внимание на необходимостта от надеждна връзка между оценката и процеса на вземане на решения от страна на УО. Резултатите от извършените оценки ще позволят да се вземат адекватни решения за продължаване на успешни процедури през настоящия или следващия програмнен период.

Може да се вземе решение за промени в системата за управление на УО, както и предефиниране на процедури с оглед постигане на специфичните цели на програмата.

УО има задължение, съгласно чл. 56 (3) на Регламент (ЕС) № 1303/2013, да организира провеждането на **поне една оценка на въздействието на всяка приоритетна ос** по време на периода на изпълнение на оперативната програма.

Оценките ще се използват, за да се даде отговор на специфични въпроси, свързани с програмирането, изпълнението и резултатите. Те ще се извършват от независими експерти и/или от експерти на УО, в зависимост от тяхната сложност и предназначение. Техният дизайн, метод и разходи варират значително в зависимост от БФП във всеки един инвестиционен приоритет, и въпросите на които оценката ще трябва да отговори. Най-общо казано, оценките могат да решават три типа въпроси – описателни, нормативни и причинно-следствени.

1. В съответствие с процедурите, заложи в Наръчника на УО за управление на ОП НОИР, **текущи ad-hoc оценки** при необходимост ще бъдат извършвани и в следните случаи:
  - **Когато мониторингът на програмата установи значително отклонение от първоначално поставените цели.** В случай, че се констатира (в годишни доклади или в доклади след текущи оценки) риск от неизпълнение на индикатори, в т. ч. такива, включени в Рамката за изпълнение на ОП НОИР, УО следва да инициира провеждането на текуща оценка. При тази оценка ще се извърши анализ на всички данни (изпълнение на програмата чрез оценка на нивото на постигане на целите, изпълнение на индикаторите, финансови показатели и др.). Докладът за резултатите от оценката трябва да идентифицира отклоненията от заложените цели, както и други проблеми и породилите ги причини, както и да даде препоръки за тяхното преодоляване.
  - **Когато са предложени промени в програмата в съответствие с чл. 30 на Регламент (ЕС) № 1303/2013 и Глава 5 на Наръчника за управление на ОП НОИР.** Всяка една промяна на ОП НОИР, трябва да бъде предшествана от оценка, освен когато става въпрос за коригиране на технически грешки.

2.2.3. Последваща (ex-post) оценка

В съответствие с чл. 57 и 114 (3) на Регламент (ЕС) № 1303/2013 последващата оценка на ОП НОИР ще се извърши от ЕК в сътрудничество с Управляващия орган на ОП.

Целта на последващата оценка е да покаже обобщение на програмния период и периода на изпълнение на Програмата като цяло. При провеждането ѝ ще бъдат използвани и докладите от извършените текущи оценки, както и обобщението им в доклада, който УО следва да предостави на ЕК съгласно чл. 114 (2) на Регламент (ЕС) №

КН.НОИР.3.10.6.291118 – окончателен

1303/2013. Последващата оценка ще изследва ефективността и ефикасността на ЕСИФ, и техния принос за изпълнението на Стратегията на съюза за интелигентен, устойчив и приобщаващ растеж. Тя ще идентифицира факторите, довели до резултатите от изпълнението на ОП, включително възможността за устойчивост и определяне на добри практики. Съгласно чл. 57 (2) на Регламент 1303/2013 тя трябва да е завършена до 31.12.2024 г.

Всички оценки ще се изпълняват в съответствие с одобрените процедури, заложи в Наръчника за управление на ОП НОИР.

2.2.4. Предварителна оценка на програма за наука и образование за период 2021-2027¹ и ex-ante оценка за финансови инструменти

Въпреки, че проектите на регламенти за следващия програмен период не предвиждат задължителна предварителна оценка на оперативните програми Управляващият орган на ОПНОИР отчита този тип оценки, като изключително полезни на етапа на програмиране.

В допълнение при подготовка на програма за наука и образование за период 2021-2027 ще бъде обърнато сериозно внимание за възможността да се комбинират безвъзмездна финансова помощ и финансови инструменти, поне що се отнася до приносът от ЕФРР. В тази връзка се предвижда финансирането на ex-ante оценка, която да определи потенциала и нивото на използване на финансови инструменти за съответната приоритетна ос.

2.3. Структури за управление и координация на плана и дейностите за оценка

Управляващият орган на ОП НОИР, Изпълнителна агенция „Оперативна програма „Наука и образование за интелигентен растеж“, отговаря за организацията, координацията и провеждането на оценките на ОП НОИР. Другите основни участници в процеса на оценка са ЕК и Комитетът за наблюдение на Оперативната програма, ЦКЗ и избраните чрез ЗОП и приложимата подзаконова нормативна рамка външни оценители. Основните им функции по отношение провеждането на оценките по ОП НОИР са описани по-долу.

В процеса на оценка се включват и бенефициентите, които ще предоставят информация при провеждането на оценки на ОП НОИР. Ефективността на оценката ще зависи от взаимодействието между всички участници. Допълнителна координация ще бъде осъществена чрез:

- ✓ представяне на Плана за оценка и на окончателните доклади от извършените оценки на КН;
- ✓ обсъждане на Плана за оценка и извършените оценки в създадената постоянна междуведомствена работна група за оценка на ЕСИФ, създадена със Заповед № Р-111/12.05.2015 г. на заместник министър-председателя по Европейските фондове и икономическата политика, координирана от дирекция „Централно координационно звено“ в Администрацията на Министерския съвет.

¹ В съответствие с национално решение за управление на средствата от ЕС, за период 2021-2027, когато такова бъде взето.

КН.НОИР.3.10.6.291118 – окончателен

Координацията на плана за оценка и на извършваните оценки по ОП НОИР ще се осъществява в тясно сътрудничество с всички отдели на УО, според заложеното в Наръчника за управление на ОП НОИР. Данните от наблюдението на ОП се получават чрез Информационната система за управление и наблюдение на средствата от ЕС в България 2020 (ИСУН 2020) и събиране на допълнителни данни от бенефициентите.

2.3.1. Европейска комисия

Представители на Европейската комисия са включени в процеса на оценка чрез участието си в заседанията на Комитета за наблюдение. ЕК съгласува Плана за оценка и има задължение да извърши последваща оценка. Освен това, Комисията, по своя преценка и инициатива, може да провежда и в партньорство със съответните държави членки оценки, свързани с изпълнението и въздействието на ОП, например ако последните покажат значително отклонение от първоначално поставените цели.

2.3.2. Комитет за наблюдение на ОП НОИР

Комитетът за наблюдение разглежда периодично напредъка в постигането на целите на Оперативната програма въз основа на представените от Управляващия орган документи. Той е една от участващите страни, и сред основните ползватели на оценката. В съответствие с Вътрешните правила за работа на Комитета за наблюдение на ОП НОИР неговият състав:

- ✓ обсъжда и одобрява Плана за оценка, както и последващите му изменения, ако има такива, в съответствие с чл. 110, параграф 2, буква в) на Регламент (ЕС) № 1303/2013 и чл. 16 на Регламент (ЕС) № 240/2014 (в Ръководство за Плановите за оценка, Техническо задание за Оценки на въздействието, Ръководство за управление на качеството на външните оценки /февруари 2015 г./ ЕК препоръчва КН да преглежда поне веднъж годишно изпълнението на плана за оценка, и ако е необходимо, да прави изменения в него);
- ✓ следва да бъде информиран за изпълнението на плана за оценка, резултатите от оценките на ОП НОИР и предприетите действия в отговор на препоръките и констатациите от докладите за оценка в съответствие с чл. 110, параграф 2, буква б) и 111, параграф 4, буква а) на Регламент (ЕС) № 1303/2013, и чл. 16, параграф 1 и параграф 2 на Регламент (ЕС) № 240/2014 като част от годишния доклад за изпълнение.

2.3.3. Управляващ орган на ОП НОИР

Управляващият орган има водеща роля в процеса на организация и провеждане на оценката. УО може да възлага на външни изпълнители някои от своите задачи, свързани с този процес. Планът за оценка на ОП НОИР представлява **цялостна рамка за текущата оценка** през целия програмен период.

По предложение на ЕК, Комитета за наблюдение или по собствена преценка УО може да извърши актуализиране на Плана за оценка. Той се изготвя и се актуализира от дирекция „Програмиране, наблюдение и оценка“ (ПНО).

Задачите на УО на ОП НОИР включват:

КН.НОИР.3.10.6.291118 – окончателен

- ✓ подготовка на План за оценка за ОП НОИР;
- ✓ предоставяне за съгласуване на ЕК и на работната група за оценка на ЕСИФ;
- ✓ предоставяне на Плана за оценка на КН на ОП НОИР за обсъждане и одобрение;
- ✓ координация, изпълнение, наблюдение и промяна на задачите, заложиени в Плана;
- ✓ разработване на технически спецификации, както и на документация за възлагане на обществена поръчка на външни оценители, избрани по реда на Закона за обществени поръчки (ЗОП) и подзаконовите актове към него;
- ✓ изготвяне на график за извършване на текущи оценки;
- ✓ предоставяне на информация на КН на ОП НОИР за текущите оценки;
- ✓ дефиниране на изискванията за извършване на оценките и мониторинга;
- ✓ осигуряване на необходимите данни за провеждане на оценките;
- ✓ проверка на степента на изпълнение на препоръките от оценките;
- ✓ сътрудничество с други институции при планирането (идентифициране на областите на проучване), подготовка и извършване на изследвания в рамките на ОП НОИР и на хоризонталните принципи;
- ✓ обмяна на добри практики с други Оперативни програми и други държави-членки на ЕС;

В структурата на Управляващия орган на ОП НОИР е създадена дирекция „Програмиране, наблюдение и оценка“, в чиито функции се включват координацията, организацията и провеждането на оценки на ОП НОИРВ рамките на дирекцията са обособени функционално 4 служителя по оценка, които са разграничени от служителите по програмиране посредством длъжностните си характеристики. Служителите по оценка включват трима главни експерти и един държавен експерт. Те имат богат опит по разработване, анализ и оценка на публични политики и програми в сферата на образованието (вкл. по ОП РЧР 2007-2013 г. и ОП НОИР), а един от главните експерти има специфичен опит в областта на социологическите проучвания и изследвания. При процедури по възлагане на обществени поръчки ще се ползва и експертният капацитет и на други дирекции в ИА ОПНОИР..

Планът за оценка се изготвя и при необходимост се актуализира от дирекция „Програмиране, наблюдение и оценка“, координира се с Работната група за оценка на ЕСИФ, съгласува се от ЕК, и се представя за одобрение на Комитета за наблюдение (в съответствие с процедурата, описана в Глава 11 „Наблюдение на ОП НОИР“ от Наръчника за управление на програмата).

КН.НОИР.3.10.6.291118 – окончателен

По преценка на УО, отделни текущи оценки, могат да бъдат извършени от дирекция „Програмиране, наблюдение и оценка“, в съответствие с указанията, посочени в Ръководство за мониторинг и оценка на европейската кохезионна политика (юни 2015).

За провеждането на оценките дирекция „Програмиране, наблюдение и оценка“ работи в тясно сътрудничество с останалите дирекции на УО на ОП НОИР.

Основните задачи на дирекция „Програмиране, наблюдение и оценка“ в процеса на извършване на оценки включват:

- ✓ изготвяне и актуализация на План за оценка на ОП НОИР и координиране на процеса по изпълнението му;
- ✓ анализ на информацията, събрана в процеса на наблюдение на ОП НОИР;
- ✓ организиране и/или подпомагане провеждането на предварителната, текущата (през периода на изпълнението на Програмата) и последващата оценка, включително за оценяване на ефективността, ефикасността и въздействието на всеки приоритет въз основа на плана за оценка;
- ✓ самостоятелно извършване на оценки при необходимост;
- ✓ организиране и координация на процесите по изготвяне на технически спецификации за извършване на оценки, в съответствие с чл. 54-57 от Регламент (ЕС) № 1303/2013 от външни изпълнители;
- ✓ подпомагане на външните изпълнители, извършващи оценки в съответствие с чл. 54-57 от Регламент (ЕС) № 1303/2013 чрез осигуряване на данни, информация и др.;
- ✓ изготвяне на становища и коментари по доклади, отчети и други документи, свързани с оценките по чл. 54-57 от Регламент (ЕС) № 1303/2013;
- ✓ в резултат на проведените оценки, формулиране на предложения за промяна в съдържанието на ОП НОИР или в начина на управлението ѝ;
- ✓ изготвяне на информация относно резултатите от извършените оценки – за представяне на заинтересованите страни или на широката публика;
- ✓ изготвяне на обобщаващ доклад за оценките, извършени през програмния период и периода на изпълнение на Програмата.

Процесът по оценка на ОП НОИР се осъществява в тясно сътрудничество между всички дирекции на УО.

2.3.4. Външни оценители

Оценките, включени в Плана за оценка ще се извършват от външни оценители под формата на външни услуги и/или от експерти на УО, съгласно чл. 54 (3) на Регламент (ЕС) № 1303/2013. Изборът на външни оценители ще се извършва при спазване на разпоредбите на ЗОП и приложимата подзаконова нормативна рамка. Дирекция „Програмиране, наблюдение и оценка“ изготвя техническа спецификация съдържаща предмет, цели, задачи, график, бюджет и отговорности на изпълняващия екип.

КН.НОИР.3.10.6.291118 – окончателен

Възлагането на обществена поръчка се провежда в съответствие с Вътрешните правила за възлагане на обществени поръчки на ИА ОПНОИР.

Всяка оценка трябва да следва ръководствата одобрени от ЕК и/или УО, а докладът от оценката да съдържа резюме, основни изводи и препоръки, и задължителен раздел с методология. УО може да предоставя коментари по проекта на доклад от съответната оценка.

За да отговори на поставените въпроси основните методи на оценка следва да бъдат:

- Оценка на процесите и изпълнението (process evaluation) – Този тип оценка има за задача да анализира ефективността на работата/процесите/системите и да предложи подходящи мерки, с оглед на тяхното ускоряване и подобряване.

- Оценка, базирана на теорията – При този тип оценки основно следва да се приложат традиционни изследователски методи – както качествени, така и количествени. Сред най-често използваните в първата група са набиране и преглед на специализирана литература и документи, провеждане на интервюта и фокус групи, изследване на конкретни случаи и други. Сред вторите – използване на методи на описателната статистика, логически модели, метод за изчисление на разходи за единица продукт (при оценка на ефикасността), извадкови статистически изследвания или различни вариации на методи, при които се остойностяват ползите и разходите.

- Оценки на въздействието с контролни групи (контра фактологични оценки) – При този тип оценки стремежът е да се изясни каква част от получения след края на дадена интервенция резултат се дължи на тази интервенция.

- Метод на триангулацията – Данните и заключенията трябва да бъдат обосновани чрез използване на поне три източника на информация с цел получаване на потенциално адекватно ниво на достоверност. Оценителят следва да използва множество източници на информация по време на оценяването и да разчита на данни, които се подкрепят съгласувано от информационните източници. Следва да се използва подход, базиращ се на доказателства (тоест количествен, основаващ се на факти и цифри) и базиращ се на мнения (тоест субективни източници, такива като интервюта, проучвания, фокус групи), както и експертна оценка. В оценките следва да бъдат включени и документални проучвания с цел получаване на високо ниво на достоверност.

- В хода на прилагането на количествените и особено на качествените методи могат да се използват и някои специфични допълнителни техники за социален анализ. С оглед на гореизложеното оценките, заложи в Плана ще комбинират количествени с качествени методи.

- Възможни са два модела в конструирането на методологии за оценка

- 1). Модел на репрезентативни изследвания в национален мащаб, при които се работи с двустепенни гнеzdови и стратифицирани извадки, а емпиричната информация се набира с количествени методи. (стандартизирано интервю, анкетно допитване, анализ на съдържанието). Област на употреба; оценка на изпълнението, ефективността и ефикасността на мерките по процедури, оценка на системите за управление и контрол;

- 2). Модел на непредставителни изследвания, при които единиците на изследване се избират с квотни или типологични извадки, а непосредственото набиране на търсената

КН.НОИР.3.10.6.291118 – окончателен

информация се прави с качествени методи (фокус групови дискусии, дълбочинни интервюта, полуструктурирани интервюта). Област на употреба: оценки на въздействието.

Количествени методи	Качествени методи
1. Допитване (пряка анкета и структурирано интервю) 2. Контент-анализ и анализ на документи 3. Вторичен анализ на данни	1. Дълбочинни интервюта 2. Дискусии във фокус групи 3. Проективни и ролеви методи

Таблица 1: Функции и отговорности в процеса на оценка

Отговорна институция	Дейност	Период	Основание
Управляващ орган	Подготвя план за оценка и при необходимост го актуализира. Предоставя плана на КН за одобрение чрез писмена процедура	До 19.02.2016 г. – една година след одобрението на ОП НОИР от ЕК. Актуализиране – при необходимост.	Чл. 56 (1) и чл. 114 (1) от Регламент (ЕС) № 1303/2013
	Извършва оценки, съгласно плана за оценка	През целия програмен период и през периода на изпълнение на програмата, като се има предвид, че оценките трябва да се включат в обобщаващия доклад до 31.12.2022 г. (това е срокът за представяне на обобщаващия доклад по чл. 114 (2) от Регламент (ЕС) № 1303/2013.)	Чл. 54, чл. 56, чл. 114 (2) от Регламент (ЕС) № 1303/2013
	Организира и координира изготвянето на технически	През целия програмен период и през периода на изпълнение на	чл. 54-57 от Регламент (ЕС) № 1303/2013

КН.НОИР.3.10.6.291118 – окончателен

Отговорна институция	Дейност	Период	Основание
	спецификации за извършване на оценки от външни изпълнители	програмата (обобщаващият доклад, вкл. констатациите от оценките трябва да се представи до 31.12.2022 г., съгласно чл.114 (2) от Регламент (ЕС) № 1303/2013	
	Прави обществено достъпни всички оценки	През целия програмен период и периода на изпълнение на ОП НОИР	Чл. 54-57 от Регламент (ЕС) № 1303/2013
	Изпраща изготвените оценки на ЕК	През целия програмен период и периода на изпълнение на ОП НОИР	
	Изготвя и представя на ЕК доклад с обобщени резултати от всички оценки	До 31.12.2022 г.	Чл. 114 (2) от Регламент (ЕС) № 1303/2013
	Осигурява средствата необходими за изготвяне на оценките	През целия програмен период и периода на изпълнение на ОП НОИР, както и след приключването му (за последваща оценка)	Чл. 54 от Регламент (ЕС) № 1303/2013
Комитет за наблюдение на ОП НОИР	Обсъжда и одобрява плана за оценка и неговите изменения	През целия програмен период и периода на изпълнение на ОП НОИР до 31.12.2023 г.	Чл. 56, чл. 110 от Регламент (ЕС) № 1303/2013, чл. 16 на Регламент (ЕС) № 240/2014

КН.НОИР.3.10.6.291118 – окончателен

Отговорна институция	Дейност	Период	Основание
	Информира се за резултатите от оценките		
Европейска комисия	Запознава се с резултатите от извършената оценка. Извършва последваща оценка на ОП в сътрудничество с УО	До 31.12.2024 г.	Чл. 57 и чл. 114 от Регламент (ЕС) № 1303/2013
Външни оценители	Извършват оценките съгласно плана за оценка и техническите спецификации	През целия програмен период и периода на изпълнение на ОП НОИР, както и след приключването му (за последваща оценка)	Чл. 54 от Регламент (ЕС) № 1303/2013
Централно координационно звено	Координира работата на постоянната междуведомствена работна група за оценка на ЕСИФ	През целия програмен период и периода на изпълнение на ОП НОИР, както и след приключването му (за последваща оценка)	Заповед № Р-111/12.05.2015 г. на заместник министър-председателя по Европейските фондове и икономическата политика
Постоянна междуведомствена РГ за оценка на ЕСИФ	осигурява централна координация на оценката на програмите и подпомага УО в разработването на планове за оценка и тяхното последващо изпълнение	През целия програмен период и периода на изпълнение на ОП НОИР, както и след приключването му (за последваща оценка)	Заповед № Р-111/12.05.2015 г. на заместник министър-председателя по Европейските фондове и икономическата политика

КН.НОИР.3.10.6.291118 – окончателен

Отговорна институция	Дейност	Период	Основание
Национален статистически институт	Предоставя стойностите на индикаторите за резултат, на които е източник на данни	През целия програмен период и периода на изпълнение на ОП НОИР	Регламент (ЕС) № 223/2009, Закон за статистиката и Правилник за предоставяне на статистически продукти и услуги

Дейностите по изпълнение на оценката описани в Плана могат да бъдат променяни, като се спазват съответните ръководства на ЕК и националното законодателство, ако тази промяна ще доведе до по-ефективното изпълнение на оперативната програма.

2.3.5. Осигуряване на статистически данни

В съответствие с изискванията на Регламентите за програмния период 2014-2020 данните за стойностите на индикаторите трябва да бъдат статистически валидирани. В тази връзка УО ще търси сътрудничество с НСИ. Процесът на предоставяне на данни от НСИ е описан в Регламент (ЕС) № 223/2009, Закона за статистиката и Правилника за предоставяне на статистически продукти и услуги. Съгласно Общо предварително условие 7 от Споразумението за партньорство, УО ще изгради самостоятелна статистическа база данни като ще събира на няколко пъти годишно данни от бенефициентите за характеристиките и динамиката на целевите групи, включващи демографски и специфични за всяка една процедура характеристики. Данните, които ще се събират от бенефициентите, са пряко обвързани с индикаторите по всяка една процедура, допустимите целеви групи и допустимите дейности, в които ще бъдат включени те. Първите и най-необходими данни, които ще се събират от бенефициентите, са тези за индикаторите за резултатите, които директно се влияят от програмата. Отделно от индикаторите за резултат, УО ще поддържа и:

1. Административни данни за подпомагане оценките на съдържанието, качеството и продължителността на операциите.
2. Данни за фактори с външен произход, които могат да повлияят на резултатите, които са обект на изследването (например допълнителни индикатори). Това ще спомогне за осъществяването на контрол върху външните влияния.
3. Данни за други характеристики. Използването на данни от регистрите на МОН (като регистър на средните училища и детски градини, регистър на всички действащи и прекъснали студенти и докторанти, регистър на научната дейност в Република България, Admin RS, Admin M и др.) или направени проучвания с оглед изпълнението на стратегически цели заложи в различни стратегически документи (например движение на учениците по етапи на образованието, образователната интеграция, научни изследвания и т.н.). Данните по всички показатели ще се събират от началото на изпълнение на процедурите с оглед определяне на базовите сравнителни стойности на индикаторите и за изчисляване на динамиката на изпълнение на поставените цели. При възлагане на оценките на външен изпълнител УО ще иска от оценителите разписани

КН.НОИР.3.10.6.291118 – окончателен

методики относно използването на събираните от УО данни, според определени изисквания:

- размер на данните
- създаване на извадка
- обхват на извадката
- честота

Външният изпълнител ще трябва да обоснове извадката на лицата попаднали в контролираните групи и групите за сравнение, както и начинът, по който ще бъдат използвани данните, предоставени му от УО. Данните, които ще събира УО ще бъдат публично достъпни с цел прозрачност и улеснение на външните изпълнители на оценките. В допълнение ще бъде използвана и:

1. Служебна информация (включително за лицата) относно общите индикатори и индикаторите за изпълнение и резултат, предоставяна от бенефициентите в техническите доклади за изпълнение и набирана от служителите на УО в рамките на процеса на верификация;

2. Набиране на информация от теренни проучвания, които ще се осъществяват от избраните изпълнители за всяка конкретна оценка;

3. Друга специфична информация, например годишни доклади за изпълнението, предишни анализи, изследвания, оценки и др.; По-голямата част от данните за оценка ще се получават от ИСУН 2020.

В процеса на оценка ще бъдат събирани и използвани данни и от университети, научни организации и от мащабни социологически изследвания.

Таблица 2: Източници на информация

Източник	Информация
Дирекции на УО	Специфична информация, която не е налична в ИСУН 2020, като данни от техническа и финансова верификация, други финансови данни, документи, доклади и др.
ИСУН 2020	Информация на ниво проект и процедура
Бенефициенти	Специфична информация за индикаторите за продукт, резултат и хоризонталните принципи, като демографски показатели, образователни характеристики на целевите групи, уязвими групи, статут на пазара на труда (когато е приложимо), еквивалент на работно време, (когато е приложимо), институции и организации изпълняващи дейностите по всяка една процедура и др.

КН.НОИР.3.10.6.291118 – окончателен

Източник	Информация
НСИ	Специфична информация за индикаторите за резултат с източник на данни НСИ; информация от изследвания, данни, които не са налични в ИСУН 2020 по конкретно споразумение с УО.
Информация, събрана от проведени теренни и др. проучвания, интервюта и анкети с представители на заинтересованите страни.	Събиране на данни, които не са налични в ИСУН 2020 и УО
Евростат	Статистически данни за макропоказатели
Национални стратегически, планови и програмни документи, обнародвани в държавен вестник или съответно в правителствения портал за обществени консултации www.strategy.bg , както и официалните интернет страници на съответните институции;	Целеви стойности на национални приоритети
- Данни и информация на Европейската комисия;	Релевантна с финансираните дейности
Данни от иконометричния модел СИБИЛА.	Данни за оценка на ефектите от ЕСИФ върху икономиката на България, поддържан от Министерство на финансите;

2.3.6. Изграждане на капацитет за оценка

Служителите на УО ще участват в специализирани обучения и обмяна на опит за повишаване на своя експертен капацитет за нуждите на качествено изпълнение на дейностите по оценка. Дейностите по обучение на експертите ще бъдат финансирани по Приоритетна ос 4 „Техническа помощ“ на ОП НОИР.

3. УПРАВЛЕНИЕ НА ОЦЕНКАТА НА ОП НОИР

Процесът на оценка на ОП НОИР се състои от няколко основни етапа, изпълнението на които гарантира качеството и ползата от провежданите оценки. Етапите на процеса на управление на оценката са:

- ✓ планиране и организация на процеса на оценката;
- ✓ провеждане на процедура на възлагане;
- ✓ провеждане на оценка;

КН.НОИР.3.10.6.291118 – окончателен

- ✓ изготвяне на доклади (ЕК изисква да има поне встъпителен доклад, проект на доклад от оценката и окончателен доклад от оценката);
- ✓ предоставяне резултатите от оценката на заинтересованите страни;
- ✓ анализ на резултатите и при необходимост предприемане на действия.

Процедурата за извършване на оценка е описана подробно в Наръчника за управление на ОП НОИР.

3.1. Планиране и организация на процеса на оценка

Планирането на оценката се прави, за да се анализират нуждите и първоначалния обхват на оценката, както и да се предвидят необходимите ресурси по отношение на данни, време и финансови средства.

Планирането на оценката се състои от следните компоненти:

- ✓ определяне на целите и целевата група;
- ✓ определяне на обхвата;
- ✓ формулиране на въпроси и задачи;
- ✓ подход и методология;
- ✓ определяне на план график;
- ✓ преценка на необходимите оценители и техните компетенции;
- ✓ формулиране на технически спецификации.

Предвид обстоятелството, че ОП НОИР е нова за България оперативна програма, при планирането на процеса на оценка е използвана информация от ИСУН, документи и материали, свързани с Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“ за програмния период 2007 – 2013 г. в частта, в която операциите по ОП НОИР са надграждащи. Използвани са и годишни отчети и прилежащи към тях анализи на образователни и научни стратегии, залежали в ОП НОИР.

3.2. Бюджет

Бюджетът на Плана за оценка е 2 000 000 лв. , като той ще бъде обезпечен от Приоритетна ос 4 „Техническа помощ“ на ОП НОИР. В случаите, когато дадена оценка ще бъде извършена от външен изпълнител, ще бъде възложена чрез процедура на обществена поръчка.

Бюджетът на Плана за оценка включва:

- 2 000 000 лева за извършване на оценките, заложиени в точка 3.2. График за провеждане на оценката;
- Остатъкът от средствата, предвидени по код 122 от областите на интервенция по приоритетна ос Техническа помощ на ОПНОИР ще бъдат разпределени за проучвания и анализи, свързани с подготовката на програмен период 2021 – 2027: График за провеждане на оценката

КН.НОИР.3.10.6.291118 – окончателен

Планът за оценка на ОП НОИР включва индикативен график и бюджет за извършване на оценките през целия период на изпълнение на Програмата. В графика за провеждане на оценката е включен минимумът от задължителни оценки. Предвид обстоятелството, че изпълнението на дейностите по проектите по ОП НОИР започва през 2016 г., стартирането на планираните оценки е разположено във времето както следва:

- 2019 г. – Средносрочна оценка на ОПНОИР (приоритетни оси 1, 2, 3, 4);
- 2020 г. - Оценка на изпълнението на хоризонталните принципи и образователната интеграция на деца и ученици от етническите малцинства и лица търсещи и/или получили международна закрила (приоритетни оси 2 и 3);
- 2020 г. Предварителна оценка на програма за наука и образование за периода 2021-2027.²
- 2021 г. – Оценка на партньорството в изпълнението на ОПНОИР (Приоритетни оси 1, 2 и 3; Приоритетна ос 2 и по Приоритетна ос 3);
- 2022 г. – Оценка на въздействието на ОПНОИР
- до 2024 г. – Последваща оценка.

---

² В съответствие с национално решение за управление на средствата от ЕС, за период 2021-2027, когато такова бъде взето.

КН.НОИР.3.10.6.291118 – окончателен

Таблица 4: График за провеждане на оценката

№	Оценка	Подготовка на документация за възлагане на външен изпълнител	Процедура по ЗОП и приложимата подзаконова нормативна база	Период на извършване на оценката	Процес на съгласуване и приемане от УО	Бюджет без ДДС (лв.) ³
1.	Средносрочна оценка на ОПНОИР (съгласно чл. 56 (3) на Регламент (ЕС) № 1303/2013)	ноември 2018 г. – декември 2018 г.	януари 2019 г. – март 2019 г.	април 2019 г. – септември 2019 г.	октомври 2019 г. – ноември 2019 г.	450 000
2.	Оценка на хоризонталните принципи и образователната интеграция на деца и ученици от етническите малцинства и лица търсещи и/или получили международна закрила (съгласно чл. 56 (3) на Регламент (ЕС) № 1303/2013)	май 2019 г. – юли 2019 г.	август 2019 г. – ноември 2019 г.	декември 2019 г. – март 2020 г.	април 2020 г. – май 2020 г.	200 000
3.	Предварителна оценка за ОПНОИР 2021-2027	Януари 2020 г. – февруари 2020 г.	Март 2020 г. – май 2020 г.	Юни 2020 г. – ноември 2020 г.	Декември 2020 г. – януари 2021 г.	300 000
4.	Оценка на партньорството в изпълнението на ОПНОИР (по Приоритетна ос 1, Приоритетна ос 2 и по Приоритетна ос 3); (съгласно	ноември 2020 г. – януари 2021 г.	февруари 2021 г. – март 2021 г.	април 2021 г. – юли 2021 г.	август 2021 г. – септември 2021 г.	150 000

³ Всички бюджети са без ДДС

КН.НОИР.3.10.6.291118 – окончателен

№	Оценка	Подготовка на документация за възлагане на външен изпълнител	Процедура по ЗОП и приложимата подзаконова нормативна база	Период на извършване на оценката	Процес на съгласуване и приемане от УО	Бюджет без ДДС (лв.) ³
	чл. 56 (3) на Регламент (ЕС) № 1303/2013)					
5.	Оценка на въздействието на ОПНОИР (съгласно чл. 56 (3) на Регламент (ЕС) № 1303/2013)	януари 2022 г. – март 2022 г.	април 2022 г. – май 2022 г.	юни 2022 г. – септември 2022 г.	октомври 2022 г. – ноември 2022 г.	650 000
	Последваща оценка (съгласно чл. 57 (1) и чл. 114 (3) на Регламент (ЕС) № 1303/2013 оценката се извършва от ЕК)	неприложимо	неприложимо	до 31.12.2024 г.	неприложимо	неприложимо
6.	Текущи оценки при необходимост	неприложимо	неприложимо	неприложимо	неприложимо	250 000
	ОБЩО:				БЕЗ ДДС	2 000 000
					С ДДС	2 400 000

КН.НОИР.3.10.6.291118 – окончателен

3.3. Методи за провеждане на оценките

Изборът на методи, въз основа на които ще се провежда оценката на ОП НОИР, ще зависи от обхвата на изследванията и целта на оценката. При изготвянето на оценката на ОП НОИР ще бъдат използвани качествени и количествени методи. За целта ще бъдат приложени следните методи на изследване:

- ✓ оценка на процесите и изпълнението (processes evaluation)
- ✓ метод на триангулацията.
- ✓ количествен, качествен и/или сравнителен анализ на данни;
- ✓ въпросници, интервюта (индивидуални и фокус групи);
- ✓ оценка на въздействието на проектите чрез целенасочена извадка и контролирани групи;
- ✓ конкретни тематични проучвания по определени въпроси (включително анализ на документи);
- ✓ *ad hoc* изследване на проблеми, възникващи в хода на изпълнението на ОП НОИР.

3.4. Критерии за оценка

Всички оценки на ОП НОИР следва да отговарят на следните критерии:

- ✓ приложимост – степен на взаимовръзка между определените цели на ОП НОИР и съществуващите проблеми, които трябва да бъдат разрешени чрез Програмата;
- ✓ ефективност – степен на постигане на целите, определени на програмно ниво (вкл. постигане на заложените индикатори за резултат и продукт);
- ✓ ефикасност – до каква степен постигнатите резултати съответстват на направените разходи;
- ✓ въздействие – въздействие на Програмата върху целите на ЕС за интелигентен, устойчив и приобщаващ растеж и целите на ОП НОИР;
- ✓ устойчивост – определяне на устойчивостта на постигнатите резултати от проектите след приключване на финансирането по Програмата.

3.5. Доклади за резултатите от оценките

Всяка проведена оценка ще завършва с изготвянето на доклад. При представянето си докладите от оценките трябва да съдържат следните основни раздели:

- ✓ резюме на доклада – то може да бъде представено и по нетрадиционен начин, например като комикс, в който по интерактивен начин да може да се отварят подробните материали (пълният доклад от оценката, графики и др.);
- ✓ описание на интервенцията;
- ✓ цел на оценката;

КН.НОИР.3.10.6.291118 – окончателен

- ✓ използвана методология за оценката;
- ✓ резултати с подходяща визуализация на данните, когато е приложимо, и интерактивни елементи;
- ✓ заключения и препоръки.

Докладите от оценките трябва да отговарят на следните критерии:

- ✓ съответствие на нуждите: оценителният доклад трябва адекватно да отразява необходимата информация и да отговаря на техническите спецификации;
- ✓ съответствие на обхвата: обосновката, приносът, резултатите, въздействието, взаимовръзките с други политики, както и очакваните ползи трябва да са задълбочено изследвани (в зависимост от обхвата на оценката и въпросите);
- ✓ съответствие на техническото задание за оценката: техническото задание за оценката трябва да е подходяща за постигане на необходимите резултати;
- ✓ надеждност на данните: първичните и вторичните данни да са събрани и селектирани по подходящ и надежден за тяхното използване начин;
- ✓ логически анализ: количествените и качествените данни трябва да дадат отговор на основните въпроси на оценката, в съответствие с установените практики, но може да се използват и иновативни модели за анализ на данни;
- ✓ надеждност на резултатите: резултатите трябва да са проверими от данните използвани за анализа и да са интерпретирани с подходяща логика и хипотези;
- ✓ обективни заключения: заключенията трябва да са обосновани и безпристрастни;
- ✓ ясен изказ: докладът трябва да описва контекста и целите, както и организацията и резултатите на ОП, като предоставя лесна за разбиране информация, тъй като редица проучвания показват, че обикновено докладите от оценките са написани на изключително сложен език, труднодостъпен за широката общественост;
- ✓ атрактивно представяне: данните следва да бъдат визуализирани по подходящ начин, като по възможност има и интерактивни елементи;
- ✓ релевантност на препоръките: докладът трябва да предоставя препоръки, които да са приложими в процеса на вземане на решения;
- ✓ прозрачност и откритост на процеса: резултатите от оценките ще бъдат достъпни за всички заинтересовани страни.

3.6. Разпространение на резултатите от оценката

Заклучителен елемент в процеса на оценка е разпространението на резултатите на проведеното изследване и изпълнението на препоръките от доклада за оценка. Всички доклади от оценките ще бъдат публикувани на интернет страницата на ОП НОИР и на единния информационен портал за обща информация за управлението на Структурните фондове и Кохезионния фонд на ЕС в Република България за широката общественост в съответствие с чл. 54 (4). Това е важно условие за повишаване на прозрачността при управлението и изпълнението на Програмата.

КН.НОИР.3.10.6.291118 – окончателен

Съгласно чл. 50 (9) от Регламент (ЕС) № 1303/2013 и Приложение V, част А, т. 7 от Регламент за изпълнение (ЕС) 2015/207 се публикуват и обобщения за гражданите на годишните и окончателния доклади за изпълнение.

Всеки доклад за оценка ще включва резюме. Резюметата на докладите за оценка и годишните и окончателния доклади за изпълнение ще се превеждат на английски език – за улеснение на служителите на ЕК и одитиращи организации, за целите на академичната общност, както и за информация на широката общественост в ЕС и в световен мащаб.

Каналите за разпространение са следните:

- планът за оценка, окончателните доклади от оценките и резюметата на годишните доклади за изпълнение ще бъдат публикувани на следните интернет страници: <http://sf.mon.bg/> и <http://www.eufunds.bg/> ;
- горепосочените документи се публикуват и на портала с оторизиран достъп за участници в КН на ОП НОИР;
- резултатите се представят на семинари, работни срещи и конференции.

Използване на констатациите от оценките при вземане на решения.

Констатациите от извършените оценки ще бъдат използвани за подобряване процеса на програмиране на следващи операции до края на програмния период и, при необходимост, за предприемане на корекционни мерки (например: промяна дизайна на операциите, продължаването или не със следваща фаза, идентифициране и управление на рискове за изпълнението на оперативната програма, повишаване на административния капацитет на УО). Информация за предприетите от УО корекционни мерки ще се съдържа в годишните доклади за изпълнението на ОП НОИР, в които са синтезирани основните изводи.

Изводите и препоръките от оценките може да бъде използвани при актуализиране и/или разработване на нови стратегически документи в сферите на науката и образованието.

КН.НОИР.3.10.6.291118 – окончателен

4. ОСНОВНИ ВЪПРОСИ, НА КОИТО ТРЯБВА ДА ОТГОВОРЯТ ОЦЕНКИТЕ

1. Средносрочна оценка на ОПНОИР (съгласно чл. 56 (3) на Регламент (ЕС) № 1303/2013)				
Тематична оценка/тема	Оценъчни въпроси	Основни методи и дейности	Минимални източници на информация	Индикативен бюджет без ддс
Оценка на съответствието на процедурите процес изпълнение завършили изпълнението, целите на ОПНОИР, както и принос изпълнението целите програмата.	<ul style="list-style-type: none"> Подходящи ли са обявените процедури за предоставяне на БФП и съответстват ли на целите на ОПНОИР 2014-2020? Какви са основните разлики в дизайна на обявените процедури за предоставяне на БФП между ОПРЧР 2007-2013 г. (приоритетни оси 3 и 4) и ОПНОИР 2014-2020 ? Надграждат ли обявените процедури по ОПНОИР 2014-2020, включените в ОПРЧР 2007-2013 г. по оси 3 и 4 процедури? Правилно ли се планират и провеждат процедурите за предоставяне на БФП, съгласно Индикативната годишна работна програма (ИГРП)? Каква е последователността и съответствието на програмирането и изпълнението на ОПНОИР в различните етапи - програмиране, подбор на проекти, договаряне, изпълнение, отчитане? Процедурите по оценка на проектните предложения включват ли подходящи критерии? Могат ли да се подобрят и как? 	<p>Оценка на процесите и изпълнението (processes evaluation)</p> <p>Провеждане на интервюта/фокус групи с УО/бенефициенти и посещения на място</p> <p>Метод на триангулацията</p> <p>Кабинетно проучване - преглед на документи, проучване на</p>	<ul style="list-style-type: none"> Документи на УО Наръчник за управлението и изпълнението на ОПНОИР Насоки за кандидатстване и приложенията към тях Интернет страница на ИА ОПНОИР (http://sf.mon.bg/) ИСУН 2020, Интернет страница на единния информационен портал за структурните фондове (https://www.eufunds.bg/index.php/bg/) 	450 000лв.

КН.НОИР.3.10.6.291118 – окончателен

	<ul style="list-style-type: none"> • Какви са най-често срещаните казуси при оценката на проектни предложения? • Подадените проектни предложения съответстват ли на целите на ОПНОИР? Какво може да се подобри в качествено и навременно изпълнение на програмата? • Съществуват ли външни фактори, които оказват влияние, върху процедурите по ОПНОИР? • Какво е мнението на бенефициентите и заинтересованите страни по отношение на процедурите по ОПНОИР? Какви затруднения срещат при подготовка на проектни предложения, кандидатстване за БФП и изпълнение на одобрените проекти? Как може да се подобрят тези процеси? 	конкретни случаи (case studies)		
Оценка на съответствието на процедурите в процес на изпълнение и тези при които изпълнението е приключило, с целите на нормативните и стратегическите документи, свързани с науката,	<ul style="list-style-type: none"> • В каква степен процедурите по ОПНОИР имат отношение към нормативните и стратегическите документи свързани с науката, висшето образование, предучилищното и училищното образование и социалното приобщаване, които са заложили в стратегията на програмата? • Допринасят ли процедурите по програмата за изпълнение на целите, заложили в нормативните и стратегическите документи и техните планове за действие? 	Оценка на процесите и изпълнението (processes evaluation) Провеждане на интервюта/фокус групи с УО/бенефициенти и	<ul style="list-style-type: none"> • Стратегия за интелигентен, устойчив и приобщаващ растеж “Европа 2020” • Иновационна стратегия за интелигентна специализация на РБ (ИСИС) 2014-2020 • Национална стратегия за развитие на 	

КН.НОИР.3.10.6.291118 – окончателен

<p>висшето образование, училищното и предучилищното образование, образователната интеграция на деца и ученици от етническите малцинства и стратегията „Европа 2020“, както и приноса в изпълнението на целите им.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Ефективни и адекватни ли са мерките заложиени в планове за действие на отделните стратегически документи финансирани по ОПНОИР? Какво може да се подобри в тяхното изпълнение? • Подпомагат ли процедурите изпълнението на националните цели заложиени в Стратегията „Европа 2020“? • Какво трябва да се промени във визията на процедурите за да бъдат те по ефективно и ефикасно обвързани с целите на нормативните и стратегическите документи свързани с науката, висшето образование, предучилищното и училищното образование и социалното приобщаване, които са заложиени в стратегията на програмата? <p>Изградена ли е система за проследяване на завършилите висше образование започнали работа след първата година от дипломирането? Как следва да бъде изградена тя?</p>	<p>посещения на място</p> <p>Метод на триангулацията</p> <p>Кабинето проучване - преглед на документи, проучване на конкретни случаи (case studies)</p>	<p>научните изследвания в Република България 2017 - 2030 година</p> <ul style="list-style-type: none"> • Национална пътна карта за научна инфраструктура (2017-2023 г.), • Закон за насърчаване на научните изследвания • Програма за научни изследвания и иновации „Хоризонт 2020“ • Европейска пътна карта за научна инфраструктура - 2018 г. • Закон за предучилищното и училищното образование • Стратегия за интелигентен, устойчив и приобщаващ растеж “Европа 2020” 	
---	---	--	--	--

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ
СОЦИАЛЕН ФОНД
ЕВРОПЕЙСКИ ФОНД
ЗА РЕГИОНАЛНО РАЗВИТИЕ

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
НАУКА И ОБРАЗОВАНИЕ ЗА
ИНТЕЛИГЕНТЕН РАСТЕЖ

КН.НОИР.3.10.6.291118 – окончателен

			<ul style="list-style-type: none"> • Закон за професионалното образование и обучение • Закон за висшето образование • Стратегия за развитие на висшето образование в Република България 2014-2020 г. • Стратегия за ефективно прилагане на информационни и комуникационни технологии в образованието и науката на Република България (2014-2020 Г.) • Национална стратегия за насърчаване и повишаване на грамотността (2014 – 2020) • Стратегията за развитие на	
--	--	--	--	--

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ
СОЦИАЛЕН ФОНД
ЕВРОПЕЙСКИ ФОНД
ЗА РЕГИОНАЛНО РАЗВИТИЕ

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
НАУКА И ОБРАЗОВАНИЕ ЗА
ИНТЕЛИГЕНТЕН РАСТЕЖ

КН.НОИР.3.10.6.291118 – окончателен

			<p>професионалното образование и обучение в Република България за периода 2015-2020 г.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Национална стратегия за развитие на педагогическите кадри • Национална стратегия за учене през целия живот за периода 2014–2020 година • Стратегия за намаляване дела на преждевременно напусналите образователната система (2013 – 2020) • Стратегия за образователна интеграция на деца и ученици от етническите	
--	--	--	---	--

КН.НОИР.3.10.6.291118 – окончателен

			малцинства (2015 – 2020) • Национална стратегия на Република България за интегриране на ромите (2012 - 2020)	
Оценка на финансовото изпълнение на ОП НОИР	<ul style="list-style-type: none"> • Какъв е реалният напредък при изпълнение на ОПНОИР от гледна точка на финансовото изпълнение и усвояването на ресурсите? • С какъв темп се усвояват средствата по програмата, в това число обявяване на процедури, договаряне, верификация, сертифициране? Какво, защо и как може да се подобри? • Има ли забавяне спрямо оперативни програми с аналогични дейности, в усвояването на средствата? Какви мерки е подходящо да бъдат приложени за да се ускори усвояването на средствата и да се подобри изпълнението? Влияят ли външни фактори в тези процеси? • На какъв етап е изпълнението на проектните, финансирани по ОПНОИР? • Какви са основните изводи, които могат да бъдат направени по отношение на изпълнението на процедурите по ОПНОИР? 	<p>Оценка на процесите и изпълнението (processes evaluation)</p> <p>Провеждане на интервюта/фокус групи с УО/бенефициенти и посещения на място</p> <p>Метод на триангулацията</p> <p>Кабинето проучване - преглед на</p>	<ul style="list-style-type: none"> • План-графиците за изпълнение на проектите • плановете за възлагане на обществени поръчки • Документи на УО, • Наръчник за управлението и изпълнението на ОПНОИР, • Насоки за кандидатстване и приложенията към тях, • Интернет страница на ИА ОПНОИР (http://sf.mon.bg/), • ИСУН 2020, • Интернет страница на единния 	

КН.НОИР.3.10.6.291118 – окончателен

	<ul style="list-style-type: none"> • Каква е прогнозата за усвояване на средствата по програмата за 2019, 2020, 2021, 2022 и 2023 г.? • Кой са заинтересованите страни по тази тема и по какъв начин участват във вземането на решения, както и при изпълнението и мониторинга на програмата? 	<p>документи, проучване на конкретни случаи (case studies)</p> <p>Създаване на логически модел за прогнозиране на усвояването на средствата по програмата към 2023 г.</p>	<p>информационен портал за структурните фондове (https://www.eufunds.bg/index.php/bg/)</p>	
<p>Оценка на адекватността на индикаторите за изпълнение и резултат, вкл. в рамката за изпълнение на програмата, тяхното изпълнение и релевантност на заложените целеви стойности, както и да се даде препоръка за тяхното</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Адекватен ли е подборът на целеви групи в процедурите и съответстват ли те на заложените индикатори? Имат ли връзка с допустимите дейности и индикатори заложен в инвестиционните приоритети в ОП НОИР? Какво трябва да се промени в на подбора на целевите групи? • Индикаторите за изпълнение и резултат имат ли формулировка, която отговаря на целите на програмата, насочени към науката, предучилищното и училищно образование, висшето образование и социалното приобщаване? Целевите стойности за 2023 г. постижими ли са? Какво трябва да се 	<p>Оценка на процесите и изпълнението (processes evaluation)</p> <p>Провеждане на интервюта/фокус групи с</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Документи на УО, • Наръчник за управлението и изпълнението на ОПНОИР, • Насоки за кандидатстване и приложенията към тях, • Интернет страница на ИА 	

КН.НОИР.3.10.6.291118 – окончателен

преформулиране и подобряване на изпълнението им	<p>промени във формулировката и целевите стойности на индикаторите?</p> <ul style="list-style-type: none"> • Какъв е напредъкът при изпълнение на индикаторите по ОПНОИР? Има ли забавяне в изпълнението и какви са причините за него? Има ли преизпълнени индикатори и причините за това? • Какъв е напредъкът към постигане на етапните цели за 2018 г. по отношение на индикаторите за продукт в рамката за изпълнение на приоритетните оси? Какви са външните фактори, които влияят върху постигане на етапните цели? • В каква степен данните събирани за изчисление на индикаторите са надеждни и качествени? Какви трябва да бъдат параметрите на събираните данни? • Кои индикатори все още не са включени в процедури по програмата и каква трябва да бъде визията на бъдещите процедури, където тези индикатори да бъдат включени и съответно да бъдат постигнати целевите им стойности? • Трябва ли да се включат нови индикатори в ОПНОИР и/или трябва ли да отпаднат индикатори от програмата? • Доколко специфичните за процедурите индикатори (където е приложимо) имат отношение към постигане на целите на процедурите, 	<p>УО/бенефициенти и посещения на място</p> <p>Метод на триангулацията</p> <p>Кабинето проучване - преглед на документи, проучване на конкретни случаи (case studies)</p>	<p>ОПНОИР (http://sf.mon.bg/),</p> <ul style="list-style-type: none"> • ИСУН 2020, • Интернет страница на единния информационен портал за структурните фондове (https://www.eufunds.bg/index.php/bg/) 	
---	--	--	--	--

КН.НОИР.3.10.6.291118 – окончателен

	инвестиционните приоритети, приоритетната ос и програмата като цяло? Каква е добавената стойност, която те дават на всяка една процедура? Адекватни и необходими ли са?	Количествен подход, базиращ се на доказателства (тоест количествен, основаващ се на факти и цифри),		
Оценка на Методологията за изчисление на индикаторите по приоритетна ос 1 и приоритетни оси 2 и 3	<ul style="list-style-type: none"> Релевантна и актуална ли е методиката, прилагана от УО за изчисляване на етапни и крайни цели на индикаторите в рамката за изпълнение на приоритетните оси на ОПНОИР 2014-2020? Определените етапни и крайни цели на индикаторите отговарят ли на изискванията на т.3 от Приложение II „Метод за определяне на рамката за изпълнението“ от Регламент 1303/2013? Настъпили ли са промени в социално-икономическата среда в страната в периода 2010-2017 г.? Тези промени оказват ли влияние върху изпълнението на ОПНОИР 2014-2020 и в каква степен? Подходящи ли са използваните подход и методика на УО на ОПНОИР за индикаторите, в сравнение с тези, използвани в други оперативни програми? Какъв е подходът за определяне на целеви стойности на индикаторите в сходни 	<p>Оценка на процесите и изпълнението (processes evaluation)</p> <p>Провеждане на интервюта/фокус групи с УО/бенефициенти и посещения на място</p> <p>Метод на триангулацията</p>	<ul style="list-style-type: none"> Нормативни документи на ниво ЕС – Регламенти, Насоки и Ръководства на ЕС и др. европейски документи, Документи на УО, стратегически документи и анализи на национално ниво, ОПНОИР 2014-2020, 	

КН.НОИР.3.10.6.291118 – окончателен

	<p>програми в други европейски страни, с оглед даване на препоръки за следващия програмен период?</p> <ul style="list-style-type: none"> Правилни ли са допусканията, на които се основава информацията, използвана от УО при определяне на етапните и крайните цели на индикаторите, съгласно т. 6 от чл. 5 на Регламент за изпълнение (ЕС) № 215/2014 на ЕК? Необходими ли са промени в ОПНОИР 2014-2020 и какви? Какво може да бъде очакваното отражение на промените в програмата върху постигането на стратегията на Съюза за интелигентен, устойчив и приобщаващ растеж и на специфичните цели, определени в програмата, като се отчита Регламент 1303/2013 и хоризонталните принципи? Включени ли са всички индикатори от програмата в Методологиите? <p>Препоръки за изготвянето на Методологии за изчисление на индикаторите по ос 1, 2 и 3?</p>	<p>Кабинето проучване - преглед на документи, проучване на конкретни случаи (case studies)</p>	<ul style="list-style-type: none"> методологии за изчисление на индикаторите по приоритетни оси 1, 2 и 3, документи на УО, вкл. методики и анализи, официални статистически данни, информация за програми от други европейски страни. 	
<p>Оценка на регионалното разпределение на проектите по програмата.</p>	<ul style="list-style-type: none"> Какво е въздействието на проектите и процедурите върху образованието, науката и социалното включване в регионите и общините обхванати по програмата? Подходящо ли е териториалното измерение на програмираните процедури и тези в процес на 	<p>Randomised Control Trial;</p> <p>Counterfactual</p>	<ul style="list-style-type: none"> Документи на УО - Насоки за кандидатстване и приложения към тях, Интернет сайт на ОПНОИР, 	

КН.НОИР.3.10.6.291118 – окончателен

	<p>изпълнение? Отчитат ли се специфични характеристики на отделните региони и общини?</p> <ul style="list-style-type: none"> • Констатирани ли са неблагоприятни последици върху общините и регионите от мерките изпълнявани по проекти по ОПНОИР? Предложения за своевременни мерки за възможното им отстраняване. • Подходящо ли се осъществява координацията на ниво процедури и проекти с общинските планове за образователна интеграция на деца и ученици от етническите малцинства? • Обхванати ли са всички региони в България от процедурите по програмата, равномерно ли е тяхното разпределение и има ли необхванати региони от програмата? Каква е причината за това? • Какви са добрите и лошите практики в изпълнението на проектите на ниво община и регион? • Кой са заинтересованите страни на ниво община и регион по изпълнение на проектите и процедурите? По какъв начин са въвлечени заинтересованите страни в процеса на изпълнение на проектите? • Ефективно ли е партньорството между всички участници в изпълнението на проектите, като: общини, училища, научни организации и НПО 	<p>Оценка на процесите и изпълнението (processes evaluation)</p> <p>Провеждане на интервюта/фокус групи с УО/бенефициенти и посещения на място</p> <p>Метод на триангулацията</p> <p>Кабиненто проучване - преглед на документи, проучване на конкретни случаи (case studies)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • ИСУН2020, Нормативни документи, Технически доклади за изпълнението на проектите, • Информация от НСИ. 	
--	---	--	--	--

КН.НОИР.3.10.6.291118 – окончателен

	<p>и т.н. ? Какво е разпределението на дейностите изпълнявани по проектите и процедурите между всички заинтересовани страни и партньори?</p> <ul style="list-style-type: none"> • Препоръки за подобряване на партньорството в изпълнението на проектите и териториалното разпределение на проектите по програмата. • Препоръки за Разширяване на обхвата на програмата за следващия програмен период 2021-2027 г., 			
<p>Оценка на процедурите за центрове за върхови постижения и центрове за компететнтност по приоритетна ос 1</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Имат ли организациите партньори достатъчно опит в управлението на проекти и/или технически опит (опит и степен на познаване на дейностите, включени в проектите)? • Правилно ли се планирани и проведени процедурите за предоставяне на БФП? • Ефективни и адекватни ли са мерките заложиени в планове за изпълнение на проектите финансирани по ОПНОИР? Какво може да се подобри в тяхното изпълнение? • Съответстват ли научните програми включени в проектите по ос 1 на целите и стратегията на оперативната програма? • Ефективно ли е партньорството между всички участници в изпълнението на проектите 	<p>Оценка на процесите и изпълнението (processes evaluation)</p> <p>Провеждане на интервюта/фокус групи с УО/бенефициенти и посещения на място</p> <p>Метод на триангулацията</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Документи на УО - Насоки за кандидатстване и приложения към тях, • Интернет сайт на ОПНОИР, • ИСУН2020, Нормативни документи, Технически доклади за изпълнението на проектите, • Информация от НСИ. 	

КН.НОИР.3.10.6.291118 – окончателен

	<ul style="list-style-type: none"> Препоръки, относно институционалното структуриране на центровете и планове за устойчиво управление на научната инфраструктура и оборудване. 	Кабинето проучване - преглед на документи, проучване на конкретни случаи (case studies)		
--	---	--	--	--

2. Оценка на хоризонталните принципи и образователната интеграция на деца и ученици от етническите малцинства и лица търсещи и/или получили международна закрила

Тематична оценка/тема	Оценъчни въпроси	Основни методи и дейности	Минимални източници на информация	Индикативен бюджет
Оценка на хоризонталните принципи и образователната интеграция на деца и ученици от етническите малцинства и лица търсещи и/или получили международна закрила“ (съгласно	<ul style="list-style-type: none"> Покриват ли конкретните действия при избора на операции и изпълнението им изискванията за опазване на околната среда, ефективното и ефикасното използване на ресурсите, смекчаване на изменението на климата, както и 	Оценка на процесите и изпълнението (processes evaluation) Провеждане на интервюта/фокус групи	<ul style="list-style-type: none"> Стратегия за намаляване дела на преждевременно напусналите образователната система (2013 – 2020) Стратегия за образователна интеграция на деца и ученици от етническите малцинства (2015 – 2020) Национална стратегия на Република България за интегриране на ромите (2012 - 2020) 	200 000

КН.НОИР.3.10.6.291118 – окончателен

<p>чл. 56 (3) на Регламент (ЕС) № 1303/2013)</p>	<p>превенцията и управлението на риска?</p> <ul style="list-style-type: none"> Подкрепят ли конкретните действия при подбора на операции и изпълнението им насърчаването на равните възможности и предотвратяване на дискриминацията на основата на пол, расов или етнически признак, религия или вероизповедание, увреждане, възраст или сексуална ориентация? Достъпно ли е финансирането, като се отчитат потребностите на различните целеви групи, изложени на риск от дискриминация? Имат ли принос операциите по ОПНОИР в насърчаване на равенството между мъжете и жените? Дават ли критериите при 	<p>с УО/бенефициенти и посещения на място</p> <p>Метод на триангулацията</p> <p>Кабинето проучване - преглед на документи, проучване на конкретни случаи (case studies)</p>	<ul style="list-style-type: none"> Стратегията за намаляване дела на преждевременно напусналите образователната система (2013 – 2020) Документи на УО - Насоки за кандидатстване и приложения към тях, Интернет сайт на ОПНОИР, ИСУН2020, Нормативни документи, Технически доклади за изпълнението на проектите, Информация от НСИ. 	
--	--	--	--	--

КН.НОИР.3.10.6.291118 – окончателен

	<p>подбор на екипите за управление на проекти равни възможности за участие между мъжете и жените?</p> <ul style="list-style-type: none"> • Отражават ли критериите за избор на операция адекватно нуждите на децата и учениците от етническите малцинства за включването им в образователния процес и образователната им интеграция? • Предвидено ли е участието на лица от етническите малцинства във всички процедури по всички приоритетни оси на програмата? Какви са гаранциите за устойчивост на резултатите след приключване на операциите? • Повишен ли е броят на успешно			
--	---	--	--	--

КН.НОИР.3.10.6.291118 – окончателен

	<p>интегрираните чрез ОП НОИР в образователната система деца и ученици от маргинализирани общности, включително ромите?</p> <ul style="list-style-type: none"> • Доколко дейностите по ОП НОИР подпомагат изпълнението на Стратегията за образователна интеграция на децата и учениците от етническите малцинства (2015 – 2020 г.)? • Какъв е приносът на ОП НОИР в увеличаването на броя на учениците от етническите малцинства, включително ромите, продължаващи образованието си във висши училища? • В каква степен операциите са допринесли за засилване			
--	--	--	--	--

КН.НОИР.3.10.6.291118 – окончателен

	<p>на мотивацията на ученици и родители от етническите малцинства за участие в образователния процес?</p> <ul style="list-style-type: none"> • Допълнителните занимания с ученици, за които българският език не е майчин, довели ли са до пълно или частично компенсиране на пропуските при усвояване на учебния материал? В каква степен? • Какъв е приносът на операциите по ОП НОИР за преодоляване на негативните обществени нагласи, основани на етнически произход? • Подобрени ли са постиженията на децата и учениците в овладяването на ключови компетентности?			
--	---	--	--	--

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ
СОЦИАЛЕН ФОНД
ЕВРОПЕЙСКИ ФОНД
ЗА РЕГИОНАЛНО РАЗВИТИЕ

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
НАУКА И ОБРАЗОВАНИЕ ЗА
ИНТЕЛИГЕНТЕН РАСТЕЖ

КН.НОИР.3.10.6.291118 – окончателен

	<ul style="list-style-type: none"> • Какъв е приносът на ОП НОИР в изпълнение на стратегическата цел на Стратегията „Европа 2020“ – намаляване дела на преждевременно напусналите образователната система под 11 %? • В каква степен дейностите по ОП НОИР съответстват на Стратегията за намаляване дела на преждевременно напусналите образователната система (2013 – 2020) и допринасят за нейното успешно реализиране? • Какво е въздействието върху целевите групи? Подкрепиха ли са операциите по ОПНОИР лица търсещи и/или			
--	--	--	--	--

КН.НОИР.3.10.6.291118 – окончателен

	<p>получили международна закрила?</p> <ul style="list-style-type: none"> В каква степен осъществените дейности и постигнатите резултати в процедурите насочени към образователната интеграция на деца и ученици от етническите малцинства оправдават извършените разходи? Постигнати ли са целевите стойности на индикаторите? 			
--	---	--	--	--

3. Оценка на партньорството в изпълнението на ОПНОИР (по Приоритетна ос 1, Приоритетна ос 2 и по Приоритетна ос 3);

Тематична оценка/тема	Оценъчни въпроси	Основни методи и дейности	Минимални източници на информация	Индикативен бюджет
Оценка на партньорството в изпълнението на ОПНОИР (по Приоритетна ос 1, Приоритетна ос 2 и по Приоритетна ос 3); (съгласно чл. 56	<ul style="list-style-type: none"> Адекватен ли е изборът на партньори, заложи в критериите за подбор на операции и Насоките за кандидатстване по процедурите по ОПНОИР? Адекватен ли 	Оценка на процесите и изпълнението (processes evaluation)	<p>Документи на УО - Насоки за кандидатстване и приложения към тях,</p> <ul style="list-style-type: none"> Интернет сайт на ОПНОИР, ИСУН2020, Нормативни документи, Технически доклади за изпълнението на проектите, 	150 000

КН.НОИР.3.10.6.291118 – окончателен

<p>(3) на Регламент (ЕС) № 1303/2013)</p>	<p>е изборът на партньори на ниво проект по процедурите на ОП НОИР и подходящо ли е обоснован този избор в проектите?</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ефективно ли е партньорството между всички организации участници в изпълнението на проектите, като: общини, училища, научни организации и НПО и т.н.? Какво е разпределението на дейностите изпълнявани по проектите и процедурите между всички заинтересовани страни и партньори? Подходящо ли е то? • Допринасят ли партньорите за осигуряването на устойчивост на дейностите и резултатите и/или финансирането	<p>Провеждане на интервюта/фокус групи с УО/бенефициенти и посещения на място</p> <p>Метод на триангулацията</p> <p>Кабиненто проучване - преглед на документи, проучване на конкретни случаи (case studies)</p>		
---	---	---	--	--

КН.НОИР.3.10.6.291118 – окончателен

	<p>след приключване на проектите?</p> <ul style="list-style-type: none"> • Има ли случаи, в които бенефициентът не е пряко отговорен за подготовката, управлението и изпълнението на дейностите по проекта, и изпълнява ролята на посредник? • Имат ли организациите партньори достатъчно опит в управлението на проекти и/или технически опит (опит и степен на познаване на дейностите, включени в проектите)? • Имат ли организациите партньори достатъчно управленски капацитет (в това число кадри, оборудване и умения за управление на бюджета на проектите)?			
--	---	--	--	--

КН.НОИР.3.10.6.291118 – окончателен

	<ul style="list-style-type: none"> • Имат ли организациите партньори стабилни и достатъчни източници на финансиране, позволяващи да се изпълнят предложените дейности по проектите? • Повишава ли партньорството ефикасността и ефективността на процедурите и програмата, вкл. чрез подобряване качеството на взетите решения? • Каква е ролята на партньорите в отделните етапи от проектния и програмния цикъл: етапа на планиране и избор на проекти; изпълнение на конкретните оперативни задачи; наблюдение и оценка? • Разширяването и укрепването на партньорството води ли			
--	--	--	--	--

КН.НОИР.3.10.6.291118 – окончателен

	<p>до положителни ефекти като: по-голяма ефективност в развитието на програмата и наблюдението; по-ефективен избор на проекти; осигуряване на законност и прозрачност на решенията и процесите на взимането им; по-силна ангажираност и отговорност към програмните резултати; възможности за засилване на иновациите и обучението между организациите; развитие на институционален капацитет на секторни и териториални равнища?</p> <ul style="list-style-type: none"> • Партньорството чрез включване на НПО и общини увеличава ли ефективността на програмата? • Има ли ясно разграничаване между			
--	--	--	--	--

КН.НОИР.3.10.6.291118 – окончателен

	<p>стратегическите и оперативните роли на различните партньори? Повишава ли се съгласуваността на програмата?</p> <ul style="list-style-type: none"> • Допринася ли партньорството за разработването на критерии за подбор на операции? • Получили ли са адекватна техническа подкрепа партньорите по програмата от УО? 			
--	---	--	--	--

4. Оценка на въздействието

Тематични области за оценка	Основни въпроси	Основни методи и дейности	Основни източници на информация	Индикативен бюджет
Оценка на въздействието	<ul style="list-style-type: none"> • Какво е въздействието на проектите, процедурите и програмата като цяло върху образованието, науката и социалното включване в национален 	Провеждане на интервюта/фокус групи с УО/бенефициенти и посещения на място	<ul style="list-style-type: none"> • Документи на УО • Наръчник за управлението и изпълнението на ОПНОИР • Насоки за кандидатстване и приложенията към тях 	650 000

КН.НОИР.3.10.6.291118 – окончателен

	<p>мащаб и европейски контекст?</p> <ul style="list-style-type: none"> • Какви са икономическите, социалните и екологичните ефекти на процедурите по ОП НОИР? • В каква степен са постигнати предварително очакваните ефекти заложи в стратегията на програмата? Какви са бъдещите последици и резултати от изпълнението на ОП НОИР? Има ли разминаване между предложените действия и крайния резултат? • Какво е въздействието на програмата в разрешаване на съществуващите проблеми в науката, предучилищното и 	<p>Метод на триангулацията</p> <p>Кабинето проучване - преглед на документи, проучване на конкретни случаи (case studies)</p> <p>Randomised Control Trial</p> <p>Matching</p> <p>Counterfactual</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Интернет страница на ИА ОПНОИР (http://sf.mon.bg/) • ИСУН 2020, Интернет страница на единния информационен портал за структурните фондове (https://www.eufunds.bg/index.php/bg/) • Нормативни документи на ниво ЕС – Регламенти, Насоки и Ръководства на ЕС и др. европейски документи, • Документи на УО, стратегически документи и анализи на национално ниво, • ОПНОИР 2014-2020, • методологии за изчисление на индикаторите по приоритетни оси 1, 2 и 3, • документи на УО, вкл. методики и анализи, • официални статистически данни, информация за програми от други европейски страни. 	
--	---	--	---	--

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ
СОЦИАЛЕН ФОНД
ЕВРОПЕЙСКИ ФОНД
ЗА РЕГИОНАЛНО РАЗВИТИЕ

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
НАУКА И ОБРАЗОВАНИЕ ЗА
ИНТЕЛИГЕНТЕН РАСТЕЖ

КН.НОИР.3.10.6.291118 – окончателен

	<p>училищното образование и социалното включване от гледна точка на разходите, ползите, рисковете свързани с тях и потенциалните им въздействия? Възможни ли са различни варианти на действие за разрешаването им?</p> <ul style="list-style-type: none"> • Какви трябва да бъдат целите и процеса на взимане на решения в оперативната програма за следващия програмен период 2021 – 2027г.? Дефиниране на проблеми, изясняване на целите на програмата, извеждане на алтернативни варианти 			
--	---	--	--	--

5. Предварителна оценка за на програма за наука и образование за период 2021 – 2027⁴

Тематични области за оценка	Основни въпроси	Основни методи и дейности	Основни източници на информация	Индикативен бюджет
-----------------------------	-----------------	---------------------------	---------------------------------	--------------------

⁴ В съответствие с национално решение за управление на средствата от ЕС, за период 2021-2027, когато такова бъде взето.

КН.НОИР.3.10.6.291118 – окончателен

<p>Анализ на прилагане на хоризонталните принципи на ЕС; Изготвяне на искане за преценяване на необходимостта и обхвата за екологична оценка на програмата и оценка на съвместимостта</p>	<ul style="list-style-type: none"> Гарантиране на правилното прилагане на хоризонталните принципи на ЕС в областта на равните възможности, равен достъп, недискриминация, устойчиво развитие в т.ч. изискванията, изискванията, свързани с екологичната оценка на планове и програми 	<p>Кабинетно проучване; Анализ на заинтересованите страни; Интервюта; Онлайн въпросници до настоящи бенефициенти по програмата и до ИА ОПНОИР; Фокус групи с представители на работната група за подготовка на ОПНОИР 2021 – 2027, с бенефициенти по ОПНОИР 2014 – 2020; Анализ на логиката на интервенция; Финансово-правен анализ</p>	<p>Европейски и национални нормативни и поднормативни актове, стратегически документи; анализи и др.</p>	
<p>Анализ на външната съгласуваност на програмата</p>	<ul style="list-style-type: none"> Съгласуваност с Европейската стратегическа рамка – Принос към стратегията на Съюза за интелигентен, устойчив и приобщаващ растеж; Съгласуваност с Националната 	<p>Кабинетно проучване; Анализ на заинтересованите страни; Интервюта; Онлайн въпросници до настоящи бенефициенти по програмата и до ИА ОПНОИР; Фокус групи с представители на</p>	<p>Европейски и национални нормативни и поднормативни актове, стратегически документи; въпросници; анализи и др.</p>	

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ
СОЦИАЛЕН ФОНД
ЕВРОПЕЙСКИ ФОНД
ЗА РЕГИОНАЛНО РАЗВИТИЕ

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
НАУКА И ОБРАЗОВАНИЕ ЗА
ИНТЕЛИГЕНТЕН РАСТЕЖ

КН.НОИР.3.10.6.291118 – окончателен

	<p>стратегическа рамка – следващата версия на Националната програма за развитие на България, Националната програма за реформи;</p> <ul style="list-style-type: none"> • Съгласуваност с европейската нормативна рамка; • Съгласуваност с националната нормативна рамка; • Съгласуваност с други оперативни програми; • Съгласуваност с други секторни програми; • Съгласуваност със Споразумението за партньорство; • Изпълнение на благоприятстващите условия; 	<p>работната група за подготовка на ОПНОИР 2021 – 2027, с бенефициенти по ОПНОИР 2014 – 2020; Анализ на логиката на интервенция; Финансово-правен анализ</p>		
<p>Анализ на вътрешната съгласуваност на програмата</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Уместност на стратегията на ОПНОИР; 	<p>Кабинетно проучване; Анализ на заинтересованите страни; Интервюта;</p>	<p>Европейски и национални нормативни и поднормативни актове, стратегически документи; въпросници; анализи и др.</p>	

КН.НОИР.3.10.6.291118 – окончателен

	<ul style="list-style-type: none"> • Уместност на предложените форми за подкрепа; • Адекватност на мерките, заложен в програмата и степента, в която ще допринесат за постигане на целите ѝ; • Адекватност на определените допустими бенефициенти и целеви групи; • Оценка на интегрирането на хоризонталните принципи. 	<p>Онлайн въпросници до настоящи бенефициенти по ОПНОИР 2014 – 2020 и до ИА ОПНОИР; Фокус групи с представители на работната група за подготовка на програмата, с бенефициенти по ОПНОИР 2014 – 2020; Анализ на логиката на интервенция; Финансово-правен анализ</p>		
<p>Анализ на системата от индикатори и бюджета на ОП НОИР 2021 – 2027</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Оценка на уместността и яснотата на системата от индикатори; • Оценка на реалистичността при количественото изразяване на базовите и целевите стойности на индикаторите; 	<p>Кабинетно проучване; Анализ на заинтересованите страни; Интервюта; Онлайн въпросници до настоящи бенефициенти по програмата и до ИА ОПНОИР; Фокус групи с представители на работната група за подготовка на</p>	<p>Европейски и национални нормативни и поднормативни актове, стратегически документи; въпросници; анализи и др.</p>	

КН.НОИР.3.10.6.291118 – окончателен

	<ul style="list-style-type: none"> • Уместност на дефинираните етапни цели; • Оценка на бюджета на програмата:<ul style="list-style-type: none"> - Последователност и обоснованост на разпределението на бюджетните средства спрямо целите на програмата; - Последователност и обоснованост на разпределението на бюджетните средства спрямо изискванията на регламентите (интегриран подход, фокусиране на интервенциите, финансов инженеринг и др.); - Анализ на степента, в която средствата са	програмата 2021 – 2027, с бенефициенти по програмата; Анализ на логиката на интервенция; Финансово-правен анализ; Сравнителен анализ (benchmarking); SMART анализ на индикаторите		
--	--	---	--	--

КН.НОИР.3.10.6.291118 – окончателен

	<p>насочени директно към идентифицираните в социално-икономическия анализ потребности и предизвикателства;</p> <p>- Анализ на дела от финансовия ресурс, насочен към области със стратегическо значение.</p>			
<p>Анализ на административния капацитет, управлението програмата, наблюдението и оценката</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Адекватност на структурата за управление; • Адекватност на човешките ресурси и на административния капацитет за управление на програмата; • Капацитет на бенефициентите на програмата и предвидените мерки за неговото укрепване; 	<p>Онлайн въпросници до настоящи бенефициенти по ОПНОИР 2014 – 2020 и до ИА ОПНОИР; Фокус групи с представители на работната група за подготовка на програмата, с бенефициенти по ОПНОИР 2014 – 2020; Анализ на логиката на интервенция; Финансово-правен</p>	<p>Европейски и национални нормативни и поднормативни актове, стратегически документи; въпросници; анализи и др.</p>	

КН.НОИР.3.10.6.291118 – окончателен

	<ul style="list-style-type: none"> • Пригодност на етапните цели от гледна точка на административния капацитет (като се направи връзка с анализа на заложените етапни цели); • Пригодност на процедурите за управление, мониторинг и оценка на програмата и за събирането на данни за изпълнение на програмата; • Адекватност на Плана за оценка и формулиране на препоръки (при необходимост).	анализ; Анализ на работното натоварване; Анализ на рисковете		
--	--	--	--	--

КН.НОИР.3.10.6.291118 – окончателен

Като отправна основа за написването на документа послужиха:

1. Guidelines of the European Commission for Monitoring and Evaluation of European Cohesion Policy for the Programming period 2014-2020, European Social Fund, June 2015;
2. Guidance document of the European Commission for Evaluation Plans. Terms of Reference for Impact Evaluations. Guidance on Quality Management of External Evaluations, European Commission, Directorate-General Regional and Urban Policy, Directorate-General Employment, Social Affairs and Inclusion, February 2015;
  - Terms of Reference for Impact Evaluations. (Annex 1 to the Guidance document);
  - Guidance on Quality Management of External Evaluations (Annex 2 to the Guidance document);
3. Guidance document of the European Commission on ex-ante evaluation, European Commission, Directorate-General Regional and Urban Policy, Directorate-General Employment, Social Affairs and Inclusion, September 2014;
4. Guide of the European Commission on evaluating the socio-economic development (EVALSED);
5. Practical Guidance of the European Commission for ESF Managing Authorities on the Design and Commissioning of Counterfactual Impact Evaluation;
6. Методика за оценка на въздействието на нормативни актове и програми, ЕИРА/ИПА, 2014;
7. Методика за последваща оценка на въздействието, ИПА, 2014;
8. Impact Evaluation in Practice, World Bank, 2011;
9. Design and commissioning counterfactual impact evaluations, European Commission, 2012;
10. Handbook on impact evaluation Quantitative Methods and Practices, World bank, 2010.